

**ISSUE
Nº69**

**EUROPEAN OPEN
SCIENCE SPACE**

COLLECTION OF SCIENTIFIC PAPERS

**4TH INTERNATIONAL
SCIENTIFIC
AND PRACTICAL
CONFERENCE**

**INNOVATIONS IN
SCIENCE: FROM
THEORETICAL
FOUNDATIONS TO
PRACTICAL IMPACT**

JANUARY 5–7, 2026, ANTWERP, BELGIUM

**EUROPEAN OPEN
SCIENCE SPACE**

**Proceedings of the 4th International Scientific
and Practical Conference
"Innovations in Science: From Theoretical
Foundations to Practical Impact"
January 5–7, 2026
Antwerp, Belgium**

Collection of Scientific Papers

Antwerp, 2026

UDC 01.1

Collection of Scientific Papers with the Proceedings of the 4th International Scientific and Practical Conference «Innovations in Science: From Theoretical Foundations to Practical Impact» (January 5–7, 2026, Antwerp, Belgium). European Open Science Space.

ISBN 979-8-89704-968-4 (series)
DOI 10.70286/EOSS-05.01.2026

The conference is included in the Academic Research Index ReserchBib International catalog of scientific conferences.

The conference is registered in the database of scientific and technical events of UkrISTEI to be held on the territory of Ukraine (Certificate №1046 dated 22.12.2025).

The materials of the conference are publicly available under the terms of the CC BY-NC 4.0 International license.

The materials of the collection are presented in the author's edition and printed in the original language. The authors of the published materials bear full responsibility for the authenticity of the given facts, proper names, geographical names, quotations, economic and statistical data, industry terminology, and other information.

ISBN 979-8-89704-968-4

Section: Pedagogy, Philology and Linguistics

АКАДЕМІЧНА СТІЙКІСТЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ МЕДИЧНОЇ БІОХІМІЇ ТА МОЛЕКУЛЯРНОЇ БІОЛОГІЇ В УМОВАХ ВІЙНИ В МЕЖАХ АВТОРСЬКОЇ МОДЕЛІ КОМПЛЕКСНОЇ РЕЗИЛЬЄНТНОСТІ

Яніцька Леся

к.б.н, доцент

Постернак Наталія

к.пед.н, доцент

Базалюк Людмила

к.х.н

Білявський Сергій

к.б.н

Кафедра медичної біохімії та молекулярної біології
Національний медичний університет імені О.О. Богомольця, Україна

Анотація

Академічна стійкість є ключовим чинником ефективного навчання у складних дисциплінах медичної освіти, таких як медична біохімія та молекулярна біологія, особливо в умовах війни в Україні. Метою дослідження є вивчення особливостей формування академічної стійкості студентів вищих медичних закладів України та аналіз впливу когнітивних, емоційних і соціальних чинників на успішність навчання в умовах екстремального стресу. Використано методи аналізу наукової літератури, опитування студентів та систематизації сучасних даних українських і зарубіжних авторів. Результати показали, що високий рівень академічної стійкості корелює з ефективним засвоєнням складного навчального матеріалу, збереженням психічної стійкості та здатністю протистояти стресовим чинникам, зумовленим війною. Авторська модель комплексної резильєнтності дозволяє виділити ключові компоненти стійкості та розробити рекомендації для педагогів і науковців медичної освіти.

Ключові слова: академічна стійкість, медична біохімія, молекулярна біологія, психічна стійкість, війна в Україні, авторська модель, резильєнтність.

Вступ. Вивчення складних дисциплін медичної освіти, таких як медична біохімія та молекулярна біологія, вимагає від здобувачів високого рівня когнітивної активності, здатності до саморегуляції та ефективного управління емоційними реакціями у стресових умовах. Актуальність дослідження цієї проблеми зростає в умовах війни в Україні, коли освітній процес ускладнюється перебоями доступу до ресурсів, постійною загрозою безпеці та посиленням

соціально-психологічних навантажень. Педагогічна наука визначає академічну стійкість як здатність здобувачів освіти підтримувати та відновлювати академічні досягнення в умовах невизначеності, обмежених ресурсів та тривалого стресу [2;3]. Водночас у системі вищої медичної освіти висока стандартизація освітніх результатів і жорсткі вимоги до успішності обмежують можливості індивідуальної компенсації освітніх втрат без цілеспрямованої підтримки з боку закладу освіти [4]. Саме з огляду на ці обставини для дослідження використовується поняття комплексної резильєнтності, яке у запропонованій авторській моделі виступає ключовим механізмом підтримки стабільності академічних результатів, підкреслюючи, що академічна стійкість є не лише індивідуальною характеристикою здобувачів, а й властивістю системи навчання, що поєднує індивідуальні ресурси та інституційні адаптації.

Метою дослідження є виявлення особливостей формування академічної стійкості здобувачів вищої медичної освіти під час вивчення дисциплін медичної біохімії та молекулярної біології в умовах війни в Україні з урахуванням авторської моделі комплексної резильєнтності.

Завдання дослідження передбачало аналіз сучасних підходів до визначення та вимірювання академічної стійкості в умовах тривалого стресу та криз, вивчення взаємозв'язку академічної стійкості з результатами навчання з медичної біохімії та молекулярної біології в умовах воєнного стану та визначення ключових факторів, що впливають на її формування у надзвичайних обставинах.

Результати дослідження та їх обговорення. У сучасних педагогічних дослідженнях термін «резильєнтність» традиційно означає здатність особистості ефективно адаптуватися до стресових ситуацій, зберігати психічну стійкість та взаємодіяти в умовах невизначеності [2;3]. В умовах вищої медичної освіти, особливо під час війни, академічна стійкість здобувачів освіти виходить за межі індивідуальних психологічних характеристик і формується як результат взаємодії здобувачів освіти з адаптивним освітнім середовищем. Таке середовище створюють для компенсації освітніх втрат та порушення освітнього процесу, внаслідок кризових обставин, для забезпечення стабільності та відновлення академічної успішності. Саме з цієї причини для дослідження академічної стійкості здобувачів у дисциплінах медичної біохімії та молекулярної біології застосовується поняття «комплексна резильєнтність», яке передбачає інтеграцію кількох взаємопов'язаних компонентів, які спільно забезпечують стабільність навчальних досягнень навіть у кризових умовах [1].

Комплексна резильєнтність включає когнітивний компонент, який визначає здатність здобувачів організовувати та планувати освітній процес, вивчати складний навчальний матеріал і ефективно застосовувати знання; емоційно-психологічний компонент, який характеризує здатність контролювати емоції, підтримувати мотивацію та психічну стійкість в умовах тривалого стресу, невизначеності та зовнішніх кризових факторів; соціально-педагогічний

компонент, який включає підтримку викладачів, формування безпечного та підтримуючого освітнього середовища, здатного зменшувати негативний вплив стресових чинників; контекстуальний компонент, який відображає адаптацію здобувачів до зовнішніх кризових обставин, таких як воєнний стан, обмежений доступ до ресурсів тощо. Комплексна резильєнтність дозволяє пояснити не лише індивідуальні успішні стратегії подолання освітніх викликів, а й механізми, завдяки яким освітнє середовище може компенсувати освітні втрати та стабілізувати академічні результати на рівні групи або закладу освіти.

У запропонованій авторській моделі академічної стійкості ці компоненти трансформуються в систему компенсаторних механізмів, які забезпечують стабілізацію та поступове відновлення результатів здобувачів з медичної біохімії та молекулярної біології в умовах війни [5].

Аналіз успішності здобувачів освіти з медичної біохімії та молекулярної біології продемонстрував, що академічна стійкість формується як результат системної взаємодії індивідуальних та інституційних ресурсів у складних умовах війни. У запропонованій авторській моделі компенсаторних механізмів комплексної резильєнтності виділяються п'ять взаємопов'язаних компонентів, сукупна дія яких забезпечує стабілізацію та поступове відновлення навчальних результатів.

Так, організаційна гнучкість освітнього процесу, що включає гібридні та асинхронні формати навчання, адаптацію розкладу та термінів контролю, безперервний доступ до освітніх матеріалів. Компенсаторна роль цього компонента полягає у зменшенні впливу зовнішніх кризових факторів на ритм навчання та стабілізації академічних результатів здобувачів навіть за підвищеного стресового навантаження.

Дидактика, орієнтована на ключові дисципліни, яка передбачає структурування контенту медичної біохімії та молекулярної біології, інтегративні клініко-біохімічні кейси та виділення основних тем. Компенсаторна роль цього компоненту полягає у скороченні аудиторного часу та забезпеченні фрагментарності навчання, що дозволяє підтримувати стабільність середніх балів за обмежених ресурсів.

Цифрові механізми підтримки навчання, включаючи освітні платформи, банк тестових завдань, аналіз типових помилок та динаміки прогресу. Компенсаторна функція забезпечує підвищення саморегуляції навчання, зменшення тривожності та позитивну динаміку академічних результатів.

Формувальне оцінювання, яке реалізується через регулярні діагностичні зрізи, повторні спроби тестування та індивідуалізований зворотний зв'язок. Цей компонент дозволяє виявляти освітні прогалини та запобігати зниженню результатів у процесі навчання.

Психосоціальна підтримка та академічна безпека, що включає зниження надмірного контролю, гнучкість дедлайнів та підтримку з боку викладачів. Компенсаторна роль цього компоненту полягає у збереженні мотивації

здобувачів, зменшенні академічного вигорання та підтримці психічного благополуччя, що є критично важливим у період воєнного стану.

Застосування цієї моделі дозволяє пояснити динаміку успішності здобувачів: початкове зниження балів на початку війни, стабілізацію завдяки впровадженню компенсаторним заходам та подальше поступове зростання результатів. Таким чином, академічна стійкість з медичної біохімії та молекулярної біології є результатом цілеспрямованого впровадження системи компенсаторних механізмів, а не спонтанного відновлення навчальних досягнень.

Висновки. Академічна стійкість здобувачів вищої медичної освіти з медичної біохімії та молекулярної біології в умовах війни формується як результат цілеспрямованого впровадження системи компенсаторних механізмів, що інтегрують когнітивні, емоційні, соціально-педагогічні та контекстуальні ресурси, а не є спонтанним відновленням академічних результатів. Аналіз успішності здобувачів за період 2022–2025 років показав, що на початку війни відбулося зниження середніх показників, що відображало вплив зовнішніх кризових факторів, тоді як впровадження авторської моделі компенсаторних механізмів забезпечило стабілізацію результатів та поступове зростання успішності, що свідчить про ефективність комплексного підходу. Авторська модель комплексної резильєнтності, яка включає організаційну гнучкість, дисциплінарно-структуровану дидактику, цифрові механізми навчання, формувальне оцінювання та психосоціальну підтримку, дозволяє ефективно компенсувати негативний вплив стресових чинників війни та підтримувати стабільність освітніх досягнень здобувачів. Використання концепції комплексної резильєнтності як основи освітнього менеджменту створює умови для не лише підтримки поточних академічних результатів, а й поступового підвищення успішності здобувачів у складних і кризових умовах. Запропонована модель може слугувати методологічною основою для подальших досліджень академічної стійкості в умовах надзвичайних обставин і водночас бути практичним інструментом для формування стійких навчальних систем у закладах вищої медичної освіти, адаптованих до впливу кризових факторів.

Список використаних джерел

1. Lesia Yanitska, Liudmyla Bazaliuk, Nataliya Posternak MANAGEMENT OF EDUCATIONAL MOTIVATION IN TEACHING FUNDAMENTAL DISCIPLINES FOR STUDENTS OF SPECIALTY I4 "MEDICAL PSYCHOLOGY". Státní registrační číslo u Ministerstva kultury ČR: E 24142. № 9(52) 2025. str. 225. Praha, České republika 2025. P. 39-51. DOI: [https://doi.org/10.52058/2695-1592-2025-9\(52\)](https://doi.org/10.52058/2695-1592-2025-9(52))
2. Masten, A. S. (2021). Resilience in development: Progress and transformation. Cambridge University Press.
3. Saad, R., & Ali, H. (2025). Academic resilience in higher education: Strategies and outcomes under stress. *Journal of Educational Psychology*, 117(2), 245–261.

4. Voloshchenko, O. V. (2024). Академічна стійкість у медичній освіті: стандартизація та адаптація студентів. Вісник медичної освіти України, 30(1), 45–58.
5. Яніцька, Л., Постернак, Н., & Білявський, С. (2025). Менеджмент мотиваційної складової у викладанні фундаментальних дисциплін: досвід реалізації освітнього заходу «Біохімія в роботі практикуючого лікаря». Академічні візії. Отримано з <http://ir.librarynmu.com/handle/123456789/16522>

РОЛЬ КЕРІВНИКА ЗАКЛАДУ ОСВІТИ В УПРАВЛІННІ ЯКІСТЮ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Кучук Ольга

директор

КЗ «Харківська гімназія № 136 Харківської міської ради», Україна

У контексті сучасних швидких соціально-економічних і політичних трансформацій спостерігається значне прискорення динаміки змін у сфері освіти. Це зумовлює оновлення вимог до якості освітніх послуг, змісту навчальних програм, технологій навчання, а також організаційних та економічних умов функціонування закладів освіти. Забезпечення високого рівня якості освіти на рівні окремого закладу є одним із пріоритетних завдань сучасного менеджменту в освіті, оскільки від цього безпосередньо залежить ефективність навчального процесу, розвиток суб'єктів освітньої діяльності та відповідність досягнутих освітніх результатів суспільним очікуванням.

Згідно із положеннями Закону України «Про освіту» [1], одним із базових принципів державної політики у сфері освіти є забезпечення якості освіти та якості освітньої діяльності. Законодавець визначає «якість освіти» як ступінь відповідності досягнутих результатів навчання вимогам, установленим законодавством, відповідним освітнім стандартам або умовами договору про надання освітніх послуг. Натомість «якість освітньої діяльності» розуміється як рівень організації, ресурсного забезпечення та реалізації освітнього процесу, який сприяє набуттю здобувачами освіти необхідного рівня знань, умінь і компетентностей та відповідає законодавчим вимогам і умовам укладеного договору про надання освітніх послуг. Відтак, нормативно-правові акти акцентують увагу на взаємозв'язку між результатами освітньої діяльності та процесами управління якістю в закладі освіти.

Керівник закладу освіти відіграє ключову роль у забезпеченні високої якості освітнього процесу та результатів навчання. Відповідно до статті 26 Закону України «Про освіту» саме керівник здійснює безпосереднє управління закладом і несе відповідальність за його діяльність. У межах своїх повноважень він організовує роботу закладу, здійснює добір і розстановку педагогічних та